

Η μνήμη ως εικαστική παρουσία

Πώς αποτυπώνεται η μνήμη; Πώς πραγματώνονται στην τέχνη οι εικόνες της, που ο καθένας από μας κουβαλά μέσα στο φαντασιακό «ημερολόγιο της ζωής του»; Οι απαντήσεις στα ερωτήματα αυτά είναι τόσο πολλές όσο και οι τεχνοτροπίες που αναπτύχθηκαν για την καταγραφή του σε όλες ανεξαιρέτως τις μορφές της έκφρασης. Το γεγονός αυτό φανερώνει από μόνο του την αναγνωρισμένη, και επιστημονικά, σημασία της διαδικασίας αποθήκευσης και επιλογής των πληροφοριών που συλλέγουν τα αισθητήρια όργανά μας για τη συγκρότηση της σκέψης μας. Πληροφορίες που αποτελούν το οπλοστάσιο της ζωής μας και κάποιοι, μεγάλοι και μικροί δικτατορίσκοι προσπαθούν επιμόνως να στρεβλώσουν, να λειάνουν, να καταστρέψουν, για να μας καταστήσουν άβουλα πιόνια στη σκακιέρα των μηχανορραφιών τους.

Η εικαστικός Βίβιαν Χαλκίδη φτιάχνει ενάντια στην επιβαλλόμενη λήθη έναν κόσμο που δείχνει το παρελθόν μέσα από το παρόν του. Μυεί το θεατή του στα μυστικά της τέχνης και της ιστορίας της, απαλλάσσοντάς τον από κάθε ίχνος νοσταλγικής αρχαιοπληξίας ή μεταμοντέρνας εκζήτησης. Διευρύνει τον αισθητηριακό του ορίζοντα χρησιμοποιώντας μια γλώσσα πλαστική που συνδέει τη χαρακτηριστική με τη ζωγραφική και τη γλυπτική, ζωγραφίζοντας τα τυπώματά της με ακρυλικά, ξυλομπογιές και μαρκαδόρους, σμιλεύοντας στη ζωγραφική της επιφάνεια φιγούρες απτές και γήινες, αρχαϊκές και σύγχρονες, μεταλλάσσοντας την καλλιτεχνική σε καθολική εμπειρία.

Στο επίκεντρο του έργου της τοποθετεί τον άνθρωπο ως ένα σύμβολο διττό και αμφίσημο, κινούμενο ανάμεσα στην ύλη και στο πνεύμα, ως ένα μέτρο αυστηρό και παρ' όλα αυτά κάθε στιγμή ευάλωτο στη σχετικοποιημένη πλάστιγγα των αξιών.

Τα φωτορεαλιστικά, «σιαμαία» πρόσωπά της κραυγάζουν το φόβο ή την οργή τους κι ενώνονται σχηματικά μέσα από τις ρυτίδες τους με τους νευρώνες που σαν επικίνδυνες αράχνες τα περιβάλλουν. Τα ανάγλυφα κορίτσια-δρομείς, δείχνουν τις αμφίδρομες δυνάμεις που τα κινούν.

Γυναικεία, ακέφαλα σώματα, ανατρέπουν με την ανάποδη στάση τους και τα ίχνη του χρόνου πάνω στο δέρμα τους το νεοκλασικισμό των καμπύλων γραμμών τους.

Κορμιά στητά και αφαιρετικά αντιπαραβάλλονται με το περίγραμμά τους σε μια αντίστιξη της μορφής με το σχέδιο.

Η Βίβιαν Χαλκίδη παρακάμπτει έντεχνα τους υφάλους του μεταμοντέρνου, μας οδηγεί μέσα από τα θραυσματικά, ταραγμένα και τραυματικά, γήινα και ονειρικά μονοπάτια της καλλιτεχνικής δημιουργίας στη διέξοδο από τις «σύγχρονες δυστοπίες» των ημερών μας.

**Λήδα Καζαντζάκη,
ιστορικός τέχνης**